

Let the city go crazy!

“Als je belangstelling hebt om naar de officiële opening te komen, laat het me even weten.” Met woorden van deze strekking krijg ik via de mail een officieuze uitnodiging om naar met MAF festival in Haarlem te gaan. MAF staat voor ‘Madness en Art Festival’, een internationaal festival waar kunst en ‘gekke’ elkaar ontmoeten. Het is de derde festival, eerdere edities zijn gehouden in Toronto (2003) en Münster (2006). Tien dagen lang zal Haarlem in het teken staan van kunst en gekte.

Het is 24 september eind van de middag als ik de trein uitstap op weg naar het ‘Dolhuys.’ Het Dolhuys (het voormalig leprozen, pest- en Dolhuys) is nu bekend als nationaal museum voor de psychiatrie, en is voor de tijd het centrum van het MAF festival. Achter het museum is een festivaltent opgezet, alwaar de officiële opening plaats vindt. Naar schatting zijn er 200 á 300 mensen, de opkomst is hoog. Wat opvalt is het ‘ons kent ons’-karakter: het is een ontmoeting van kunstenaars, museumdirecteuren, critici etc. Niet alleen het ‘ggz-circuit’ is een klein circuit, de kunstwereld ook.

Er zijn verschillende sprekers, waaronder de Haarlemse wethouder van Cultuur, die er uiteraard trots op is dat het festival in zijn stad wordt gehouden: let the city go crazy! Een van de sprekers, een museum directeur uit België, kijkt terug op hoe hij op vroege leeftijd al de psychiatrie leerde kennen: “Na mijn geboorte maakte ik kennis met twee mensen: dit bleken mij ouders te zijn. Daarna zag ik nog vier personen, dit waren mijn broers en zussen. Later leerde ik nog twee men-

sen kennen, ik had altijd aangenomen dat ze familie waren. Mijn vader was echter psychiater, en we woonden vlak bij de instelling. Het was in die tijd gebruikelijk om mensen uit de instelling op te nemen in je huis. Dat deden wij ook.” Het waren ‘patiënten’ uit de kliniek, die in de familie opgroeiden. Het waren ook kunstenaars, die vol overgave en passie kunst maakten. De een schilderde, maar hield er ineens mee op. Waarom, zo werd hem gevraagd. “Als jullie het echt zo mooi vinden, kunnen jullie me er ook voor betalen en in mijn levensonderhoud voorzien,” zo was zijn antwoord. De ander begon aan kunstwerken, maar ze maakte het niet af en begon weer opnieuw. Zo ontstond een verzameling van werken. Waarom? ‘Spiegelweg omdat het moet!’ Er worden ook zorgen uitgesproken: zowel de kunstsec-

tor als de zorg zullen te maken krijgen met bezuinigingen.

Tijdens de opening wordt nog gezegd dat het weer wel mee zit. Na dagen van wisselvallig weer, schijnt nu bij de opening een lekker zonnetje. Na de opening gaan de aanwezigen dan ook het terrein op, om onder het genot van een hapje en drankje, een voorproefje te nemen van wat komen gaat in de komende tien dagen. Zo is er een podium, waar je kan praten over je ervaringen. Bobby Baker, afkomstig uit London, geeft een voorproefje van haar act die ze in de loop van de week in straten van Haarlem zal vertonen. Vanuit de laadbak van een truck roept ze kreten naar het publiek. Het zijn kreten die ze zelf naar haar hoofd kreeg geslingerd toen ze psychische problemen kreeg. “Cheer up, darling! Doe je best!” Het programma krijgt een onverwachte wending als het weer omslaat en een stevige bui valt. Het gevolg is dat de tent weer volstroomt met mensen. Een ander gevolg is kortsluiting. Geen muziek, geen verlichting. Gelukkig werken de noodverlichting en de biertap nog, het feestgedruis kan doorgaan. Even lijkt het er zelfs op dat het onderdeel is van het programma. Na het nodige gedoe met kabels is er toch weer licht en muziek.

De festivaltent wordt omgedoopt tot ‘Club Absint’, de plek waar elke avond kan worden afgesloten met een hapje en een drankje. De muzikale omlijsting is deze avond in handen van Lucky Fonz III. Het is echter ook weer tijd om de terugreis naar Rotterdam te kunnen maken. Ik heb even de sfeer kunnen proeven wat er de tien dagen erna te wachten staat. Een sfeerverslag is terug te vinden op de site www.maf3.nl Kunst en ‘gekke’ hebben zich laten zien aan het publiek: let the city go crazy!

Bas van Bellen